

[Statsministeren.]

drabelige ord til andre, og hvad enten forslaget skæbne bliver den ene eller den anden, tror jeg i hvert fald, jeg tør sige, at der ingen grund er til at frygte eftertidens dom over det. Det er et godt, og det er et samvittighedsfuldt stykke arbejde, der her er udført. Jeg siger igen: jeg tror, det er en reform, som tiden kræver og kræver nu, hvis vi skal handle i værdig, bevarende demokratisk ånd.

Der er fra forskellig side talt om min smidighed; den ærede radikale ordfører (P. N. Petersen (Røjle)) sagde oven i købet, at den var legendarisk. Han føjede til, at jeg burde bøje min vilje ind under den generalnævner, hvori de fleste andre standpunkter gik op. Det er en stor opgave, men jeg tør sige til det ærede medlem, at hele mit arbejde i de sidste måneder er gået ud på dette. Men så må jeg også føje til, at det skulle være således, at der skulle være en linie og et princip i det resultat, vi kom til. Linien er tydelig: den bryder ikke på noget punkt med den danske rigsdags historiske arv. Princippet er dette, at folkerepræsentationen fremtidig skal arbejde i een forsamling. Dette at bevare ideen med to forsamlinger ville kun skabe en tilsyneladende garanti, ikke nogen effektiv garanti. Der er ikke noget ved at bevare en idé, hvis ideen rent faktisk er uden indhold. Derfor er princippet dette, at folkerepræsentationen, belært af erfaringerne, som de har formet sig for os, fremtidig må arbejde i een forsamling.

Jeg kan ikke gå ind på den betragtning, at det er ligeegyldigt, om vi gør forslaget færdigt nu eller venter nogle måneder længere. Jeg ved jo, at den ærede radikale ordfører har været en flittig deltager, da hans gruppe behandlede forslaget — det har jeg grund til at tro at det ærede medlem har været —, således at det ærede medlem i dette øjeblik meget vel er klar over, hvorledes arbejdet er gået, og hvorledes det skal gå fremefter. Det ærede medlem ved, at disse forhandlinger har stået på igennem lang tid. Vi har jo allesammen længe været i arbejdstøjet. Jeg beder om, at det høje tings medlemmer vil beholde arbejdstøjet på nu i de kommende dage.

Endelig har der været nogen debat om, hvad vi skulle kalde den nye folkeforsamling, rigsdagen eller folketinget. Jeg for mit vedkommende beder om, at vi beholder det

gamle tingnavn; lad den nye folkerepræsentations navn ende på „ting“; hvis man vil gå ind på dette, vil jeg gerne sige, at så kan vi vist sagtens tale os tilrette om, hvad den første stavelse skal være.

Hans Hansen: Den debat, vi nu på tredje dag fører her i tinget med 10 venstretalere på stribe, har været sådan, at statsministeren sikkert må sige: Gud fri mig for mine venner, overfor mine fjender skal jeg nok klare mig!

Det var jo kun venligheder, den højtærede statsminister havde til mig, selv overfor min kritik af regeringens få fremsættelser af lovforslag her i landstinget. Men jeg synes, at den højtærede statsminister slap for nemt over det ved at sige, at når der ikke var fremsat flere lovforslag her i tinget, så måtte de senere års komplekser af økonomiske love have skylden derfor. Nej, højtærede statsminister, havde der været vilje dertil, kunne mange flere lovforslag have været fremsat her i landstinget.

Flere ærede medlemmer har omtalt mine bemærkninger om det, jeg kaldte landstingets synder, idet de mente, at det, jeg havde nævnt, var af for gammel dato. Ja, det ærede medlem hr. Nielsen-Man hævdede i dag, at mine eksempler var fra forrige århundrede.

Jeg kan derfor gå let hen over, hvad det ærede medlem iøvrigt sagde, for det ærede medlems udtalelse om, at mine oplysninger stammede fra forrige århundrede, viste, at det ærede medlem hverken havde hørt eller læst, hvad jeg havde sagt.

Det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksen mente, at jeg gravede i køkkenmøddinger. At udgrave køkkenmøddinger har jeg ingen forstand på, dette arbejde overlader jeg til videnskabsmændene, for at de kan blive i stand til at belyse vor kulturhistorie. Nej, mine eksempler var slet ikke så gamle.

Det ærede medlem hr. Elmquist sagde, at mine oplysninger stammede fra tiden under 1866-forfatningen, og dette er rigtigt, hvad angår udtalelserne af Piper og Rottbøll, der, som jeg udtalte, stammede fra 1911—12, men grev Knuths udtalelse om de dovre og fordrukne arbejdere stammer fra 1916, altså fra tiden under den nugældende grundlov. Jeg kan nu ikke se, det gør nogen forskel, om disse grove og hånende ord om arbejdere og småkårsfolk er